

Veergeld

Inwoners van Alphen hebben in hun leven al heel wat veergeld moeten betalen als ze de Maas moesten oversteken. Aanvankelijk was het bedrag, wat daarvoor werd gevraagd door de veerbaas, vrij en verschillend op de overzetveren. Precies honderd jaar geleden, in 1921, kwam daar een einde aan omdat de Verenwet werd uitgevaardigd. Hierin werd bepaald dat alleen voor de veerbaas het recht bestond om personen en goederen over te zetten. Maar in deze wet werd ook vastgelegd dat Provinciale Staten voortaan voorschriften moesten opstellen over o.a. de tarieven.

Voor Alphen had dat tot gevolg dat voortaan betaald moest worden:

- voor een persoon, al dan niet in een rij- of voertuig gezeten	f 0,05
- voor al of niet op een rij- of voertuig vervoerende goederen per 20 kg of minder	- 0,02
beneden de 10 kg is vrij	
- ieder rund, paard, ezel of muilezel	- 0,10
- ieder schaap, bok, geit of varken	- 0,05
- iederen hond	- 0,02
dieren op rij- of voertuigen zijn vrij	
- iederen kinder- of bokkenwagen	- 0,05
- ieder ander onbespannen of aangekoppeld rij- of voertuig	- 0,15
- iederen hondenwagen	- 0,15
- ieder rij- of voertuig met een paard, rund, ezel of muilezel bespannen, op 2 of 3 wielen, met inbegrip van trekdieren	- 0,35
- idem op vier wielen, met inbegrip van trekdieren	- 0,50
- ieder vreemd dier, niet in een rij- of voertuig vervoerd	- 0,30

Dubbel moet worden betaald:

- Bij een waterstand van 7 m boven N.A.P.
- Wanneer de overvaart geschiedt door een slop in het ijs
- In de maanden november tot en met februari na 's avonds 10 uur en vóór 's morgens 6 uur, in de overige maanden na 's avonds 11 uur en vóór 's morgens 4 uur

In november 1938 komt er een aanpassing van deze tarieven. We vinden dan ook de prijzen van allerlei gemotoriseerd verkeer, zoals:

- een driewielig rijwiel of rijwiel met hulpmotor, met bestuurder	f 0,10
- een tweewielig motorrijwiel en een driewielig rijwiel met hulpmotor, met bestuurder	- 0,15

- een tweewielig motorrijtuig met zijspan of aanhangwagen met bestuurder	- 0,20
- een aangespannen beladen rij- of voertuig op 2 of 3 wielen (ook landbouwwerktuigen) en een aangespannen onbeladen rij- of voertuig op 4 wielen, met bestuurder	- 0,30
- een automobiel met bestuurder	- 0,35
- een automobiel met aanhangwagen en bestuurder	- 0,50
- een tractor met bestuurder	- 0,50
- een onbeladen vrachtauto, een autobus met niet meer dan 20 zitplaatsen, met bestuurder	- 0,55
- een beladen vrachtauto, dorschmachine, stroopersinrichting, benzine- of petroleum tankwagen. locomobiel, door eigen kracht voortbewogen wegwals, zware beladen verhuiswagen met bespanning, een autobus met meer dan 20 zitplaatsen, alles met bestuurder	- 0,70
- een voertuig (beladen of onbeladen) zwaarder dan tien ton, met bestuurder	- 1,00
- Goederen door passagiers gedragen, zwaarder dan 30 kg, voor elke 30 kg of gedeelte daarvan	- 0,02
Goederen zonder geleide voor een en dezelfde persoon bestemd tot en met 30 kg	- 0,03
Voor iedere volgende 30 kg of gedeelte daarvan	- 0,02

Een aantal personen wordt genoemd die kosteloos over mogen. Dat zijn o.a. de leden van het Koninklijk huis met hun gevolg, de Commissaris van de Koningin in de Provincie en de burgemeester van de gemeente waarin het veer ligt, ambtenaren van de Posterijen, Telegrafie en Telefonie in de uitoefening van hun dienst en militairen en militaire transporten.

Verder is nog vermeld: Wanneer de rivier sterk genoeg is dichtgevroren moet de veerman een goed pad over het ijs aanleggen. Desgevraagd zal hij de personen die overtocht verlangen geleiden en voorlichten. Hij mag daarvoor het gewone veergeld heffen.

B en W(eetjes) van honderd jaar geleden

In 1921 was er in Alphen nog een openbare school. De gemeenteraad besliste dus over de aanstelling en het ontslag van de leerkrachten. Het aantal leerlingen is dan 150. Er zijn vier leerkrachten, maar de laatst benoemde juffrouw, Ida Maria Suoss uit 's Gravenmoer vraagt na nauwelijks een half jaar werkzaam te zijn geweest al haar ontslag. Als dit per 1 mei verleend wordt begint een langer periode, waarin er bijna geen sollicitanten zijn voor deze vacature en niemand benoemd kan worden. Een juffrouw Van Welie uit Dreumel neemt bij nader inzien haar benoeming niet aan. Bovendien krijgt het hoofd van de school, Gerrit Sas, die al 71 jaar is, problemen met zijn gezondheid. Pas in mei van het volgende jaar wordt Alfons Sas, de zoon van

het schoolhoofd, benoemd als vervanger van juffrouw Suoss. Zijn vader stopt dan na bijna 45 jaar in Alphen hoofd van de school te zijn geweest.

** **ALPHEN** A. D. MAAS. De heer Sas, geacht Hoofd onzer School is plotseling ernstig ziek geworden. De laatste H. H. Sacramenten zijn hem deels toegediend, wij willen hopen, dat volle Bediening niet noodig worde.

Prov. Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche Courant
20 november 1919

Ida Maria Suoss

Hagelschade

Terwijl we bezig zijn nieuwe onderwerpen voor deze nieuwsbrief te bedenken verandert de regen buiten even in een flinke hagelbui die hard tegen de ramen klettert. Het weer, een veel gebezigd gespreksonderwerp. Ook vroeger al zo lezen we in De Standaard van 15 mei 1890.

Nader schrijft men aan de N R. Ct. uit Maas en Waal:

Te Dreumel en Alfen richtte de hagel groote verwoestingen aan; glasruiten werden er verbrijzeld, terwijl aan boom- en veldvruchten veel schade werd veroorzaakt. Het regenwater stroomde over de wegen en akkers naar de lager gelegen velden, die totaal onder water werden gezet, zoodat men heden ochtend het vee uit het water moest halen om naar hooger gelegen weiland te brengen of op stal te zetten. Ook te Maasbommel, Wamel en Leeuwen werden de lagere weilanden overstroomd, doch de schade door hagel en stortregen geleden is er betrekking tegenover die van Alfen, Dreumel en Heerewaarden. Verscheiden boomen, telegraafpalen enz. werden getroffen en enkele stukken vee gedood.

Zoekplaatje Bij de pater

Deze foto is twee keer, van verschillende personen, in ons bezit gekomen. Mede op grond daarvan zijn naar ons idee te herkennen: links achteraan Wim Kuijpers en helemaal rechts Piet en Koos Gremmen. De meest rechtse vrouw op deze foto zou Cor Liefkens, echtgenote van Piet Gremmen kunnen zijn. Helaas stond er geen enkele naam of aanduiding op deze foto's. We denken dat er mogelijk nog meer Alphenaren op dit plaatje staan. Misschien zit deze foto dus nog in andere oude fotoalbums. We zijn ook heel benieuwd welke gelegenheid het was dat deze mensen zo netjes in het pak samen met deze pater poseerden. En misschien komen we er zelfs achter waar en wanneer dat was.

Oplossing Zoekplaatje Broers en zus 1956

Helaas hebben we geen enkele reactie gehad op ons vorige zoekplaatje. We hopen dat u nog eens op onze site kijkt waar de foto wat groter te bekijken is. Het zou mooi zijn om ook deze foto met de juiste info te kunnen bewaren.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Hucht
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425
Johan de Jong tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com